

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

nimi: Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon

registrikood: 80157833

tänav nimi, Lelle tn 22

maja number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11318

telefon: +372 6396625, +372 5063583

faks: +372 6396620

e-posti aadress: info@tuuleenergia.ee

veebilehe aadress: www.tuuleenergia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	12
Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud	12
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	12
Lisa 8 Tööjõukulud	13
Lisa 9 Seotud osapooled	13
Aruande allkirjad	14

Tegevusaruanne

Aastal 2023 valmisid Eestis üle pea kümne aasta taas suured uued tuulepargid. Enefit Greenil sai aastal 2023 valmis Purtse tuulepark, kus on viis tuulikut, koguvõimsusega 21 MW. Utilitas Windil valmis Saarde tuulepark üheksa tuulikuga, koguvõimsus 39 MW. Lisandunud pargid tõstsid Eesti tuulikute koguarvu 157-le ja koguvõimsuse 376 MW-le. Kõik pargid kokku andsid elektri põhivõrku 684 GWh elektrit, mis on veerand kogu toodetud taastuulekrist ja üks seitsmendik kogu siseriiklikust elektritoodangust.

Aasta märksõnaks oli mere- ja maismaa projektide kiire areng ja nähtavus ühiskonnas, mis lõi avalikkuses pisut vildakata arusaamise, et meil on küllaga edukaid arendusprojekte ja seeläbi tulevikus liiga palju elektrit. Riik, Kliimaministeeriumi eestvedamisel tegeles aktiivselt eelkõige maismaa tuuleparkide menetlusprotsesside kiirendamisega. Sealhulgas lühendati oluliselt Keskkonnaameti menetlusaegu, riik suunas mitukümmend miljonit uute spetsialistide tööle võtmisesse kogu sektoris, mis näitab selgelt soovi menetlusaegu reaalselt lühendada.

Eelnevatel aastatel tehtud otsused radarite piirangute vähendamiseks ja kohaliku kasu mudeli rakendamiseks on tugevalt tõstnud huvi Eesti maismaa projektide arendamiseks. Kliimaministeeriumi hinnangul on töös nii palju maismaa tuuleprojekte, et nendega saab katta Eesti siseriikliku tarbimise. Samas ei toonud Eleringi poolt läbi viidud 2023 suuremahuline vähempakkumine 650 GWh esile uusi edenenud projekte, mis annaksid alust optimismi maismaa kiire arengu peale kindel olla. Eesti vajab lisaks maismaa parkidele kui meretuuleparke.

Positiivsena oli Eleringi korraldatud vähempakkumine selgelt tuule ja päikese-tuule hübriidprojekte soosiv, esmakordselt oli märgitud tingimus toodangu mahule I ja IV kvartalis, mis on Eestis suure tarbimisega, kuid vähese päikeseenergia perioodid. Eelmine 450 GWh vähempakkumisel olid edukad väga soodsa hinnaga päikesepargid, mis panustavad küll kogu aasta elektritoodangusse, kuid on vähem korrelatsioonis elektritarbimisega kui tuuleenergia, mida on rohkem just talveperioodil.

2023 oli ka riigikogu valimiste aasta ja eesmärk katta kogu Eesti siseriiklik tarbimine taastuulektriga lepidi kokku koalitsioonilepingus. Koalitsioonilepingus lepidi kokku küll eesmärk kogu siseriiklik tarbimine aastal 2030, kuid selle sisustamine jäi Kliimaministeeriumi ülesandeks. Kliimaministeerium koos Eleringiga esitas elektritarbimise kasvuks aastaks 2030 väga tagasihoidlikud numbrid, mis näitasid vaid mõne protsendist kasvu. Samas on ühiskond liikumas elektriutode ja üldise elektrifitseerimise kursil, mis kasvatab elektritarbimist enam kui senine praktika annab alust oletada. Meie naaberriigid esitasid enda kavad märkimisväärselt suurema kasvuprotsendiga.

Kesine tarbimismahu eesmärk võib samas halvendada meie tööstuse ja eelkõige uute energiamahukate tööstuste riiki tulekut. EASI esitas sügisel analüüsi, kus Eestisse on valmis tulema kolmteist energiamahukat projekti, mille aastane tarbimine on 70% tänasest kogu riiklikust energiatarbest. Kestev sõda Ukrainas ja Covidi pandeemia järellainetused on majanduskliima nii ehk naa muutnud kogu maailmas ja eelkõige Euroopas keeruliseks, ning tootmiseks esmavajaliku taastuueenergia puudumine on Eestile tugevaks miinuseks majanduse kasvatamiseks või isegi olemasoleval tasemel hoidmiseks. 2023 lõpus jõudis riik modifitseeritud lahenduseni, kus kasvas nii siseriiklik tarbimine kui ka selle saavutamiseks abinõuna suuremahuliste vähempakkumiste maht.

Mereparkide areng oli 2023 stabiilne, kõik kolm esimese laine projekti: Utilitas Wind, Enefit Green ja Saare Wind Energy on keskkonnamõju hindamise protsessis või selle lõpetanud. Eesti-Läti ühisprojekt Elwind liigub samuti jõudsalt edasi ja Eesti ala on plaanitud oksjonile panna aastal 2027. Läti jaoks on see esimene meretuulepark ja riiklik huvi selle võrra kõrgem. Kahe riigi ühisprojekt, mille juures kasutatakse Euroopa Liidu rahastust on positiivse näitena välja toodud ELi publikatsioonides ja meretuule sektoris üldiselt.

2023 kuulutas riik välja oksjonid meretuule aladele, mis on määratletud aasta tagasi vastu võetud riiklikus mereala planeeringus. Kõik Eesti meretuule alad jäävad Eesti lääneküljele. TTJA kuulutas välja esimesed oksjonid Liivi 1 ja Liivi 2 aladele, mis asuvad Liivi lahe ja Saaremaa vahel. Etteruttavalt võitis mõlemad arendusalad 2024 aasta alguses Leedu korporatsioon Ignitis Renewables.

2023 kevadel viis Pärnumaa Kutsehariduskeskus läbi Eesti ja kogu piirkonna esimese täiendkoolituse elektrituuliku hooldustehnikute õpetamiseks. Esimene projekt toimis tänu kooli valmisolekule erinevaid olemasolevaid õppeaineid tuuleenergia vaates kokku sulandada ja luua täiesti uus kava. Praktikantide tulevastele hooldustehnikutele pakkus Empower4Wind, kes leidis aega kõik kaheksateist osalist päriselt tuulikusse viia ja neid kohapeal koolitada. Uus täiendusõppe programm näitas kätte ka kitsaskohad, mis väljenduvad puuduliku rahastuse, õppejõudude puuduse ja õppehendide puuduses. Kõik murekohad said protsessi jooksul ka ära markeeritud ja neile otsitakse aktiivselt lahendusi. Nii Pärnu kui Kuressaare ametikoolid tegid 2023 samme õppehendide ja muude õppevarade soetamiseks ja õppejõudude leidmiseks/koolitamiseks. Mõlemad koolid valmistavad aktiivselt ette taseme õppekavasid, kus esimesi õppureid loodetakse õppima võtta juba 2025 sügisel.

2023 on Eesti tuuleenergiale tugevate murrangute ja muutuste aasta. Üle pika aja valmisid uued tuulepargid ja koostöö riigiga muutus sisulisemaks. Samas oli tuuleenergia ikka Eestile veidi uus ja igal sammul oli küsimus, kas saaks ehk kuidagi ilma hakkama. 2023 muutus ühtsemaks majandussektori hää, kes ütles, et ilma taastuueenergiata me edasi liikuda ei saa ja see tuleb Eestis kõige lihtsamini tuulest. Kõigist sisemistest protsessidest vaatamata jäi selgelt kõlama valitsuse hää, et me läheme taastuueenergiale üle ja see annab kindlad raamid nii ühiskonnale, majandusele, tuule sektorile kui riigile endale.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	7 381	3 651	2
Nõuded ja ettemaksed	4 057	2 479	3
Varud	222	6	
Kokku käibevarad	11 660	6 136	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	0	281	
Kokku põhivarad	0	281	
Kokku varad	11 660	6 417	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	13 541	9 094	5
Kokku lühiajalised kohustised	13 541	9 094	
Kokku kohustised	13 541	9 094	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-2 677	1 347	
Aruandeaasta tulem	796	-4 024	
Kokku netovara	-1 881	-2 677	
Kokku kohustised ja netovara	11 660	6 417	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	104 011	85 761	6
Kokku tulud	104 011	85 761	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	0	-66	
Mitmesugused tegevuskulud	-35 381	-38 851	7
Tööjõukulud	-64 744	-48 569	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-281	-23	
Muud kulud	-2 812	-2 278	
Kokku kulud	-103 218	-89 787	
Põhitegevuse tulem	793	-4 026	
Muud finantstulud ja -kulud	3	2	
Aruandeaasta tulem	796	-4 024	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	793	-4 026
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	0	23
Kokku korrigeerimised	0	23
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 578	3 772
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	4 512	-3 355
Kokku rahavood põhitegevusest	3 727	-3 586
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	3	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3	0
Kokku rahavood	3 730	-3 586
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 651	7 237
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3 730	-3 586
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	7 381	3 651

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	1 347	1 347
Aruandeaasta tulem	-4 024	-4 024
31.12.2022	-2 677	-2 677
Aruandeaasta tulem	796	796
31.12.2023	-1 881	-1 881

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Mittetulundusühing Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon (ETEA) on Eesti Vabariigi mittetulundusühingute seaduse alusel asutatud mittetulundusühing.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestanud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavada Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Majandustehingud kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses.

Ühingu finantsaruanded on koostatud eurodes, kui aruandetabelis ei ole teistsugust märget.

Finantsvarad

Mittetulundusühingul on järgmised finantsvarad: raha, nõuded liikmete vastu ja muud nõuded.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava tasu õiglane väärtus. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Raha, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulust, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui osaühing kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Bilansikirje "Raha" sisaldab pangakontode saldosid.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning mitte-monetaarsed varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel.

Selliseid mitte-monetaarseid varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (näiteks ettemaksed, varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid neid kajastatakse tehingupäeva valuutakursi alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes saldeerituna.

Nõuded ja ettemaksed

Lühi- ja pikaajalisi nõudeid ostjate ning liikmete vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, st. nende nüüdiseväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Kui arvete laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust kasumiaruande real "Mitmesugused tegevuskulud". Ostjatelt laekumata arved, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse lootusetuks ning kantakse bilansist välja.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ühingu poolt enam kui ühe aasta jooksul kasutatavaid olulise maksumusega varasid. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast

ning soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kuluminorm määratakse igale materiaalse põhivara objektile või igale selle olulisele eristatavale komponendile eraldi sõltuvalt kasulikust elueast.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või osahingul pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Annetused ja toetused

Ühing kajastab liikmetelt saadavaid annetusi ja toetusi vastavalt tekkepõhisele arvestusprintsibile.

Tulud

Müügitulu kajastatakse tekkepõhiselt saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, st. müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest saadavates summas, millest on maha arvestatud hinnaalandid ja tagastatud kaubad. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised kauba omamisega seotud riskid ja hüved on ostjale üle läinud, müügist saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Teenuse müügitulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, kui teenuse osutamise eest saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja teenuse osutamisega seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib nõudeõigus dividendile.

Kulud

Kulude kajastamisel kasutatakse tekkepõhist arvestuspõhimõtet.

Maksustamine

Mittetulundusühing maksab ettevõtte tulumaksu ettevõtlusega mitteseotud kulutustelt, mis ei ole ka seotud ühingu põhikirjalise tegevusega.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käsitletakse ühingu liikmeid.

Lisa 2 Raha (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Raha pangas	7 381	3 651
Kokku raha	7 381	3 651

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	3 670	3 670
Ostjatelt laekumata arved	3 670	3 670
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	387	387
Kokku nõuded ja ettemaksed	4 057	4 057
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 385	2 385
Ostjatelt laekumata arved	2 385	2 385
Ettemaksed	94	94
Muud makstud ettemaksed	94	94
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 479	2 479

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks		293	398
Üksikisiku tulumaks		771	578
Erisoodustuse tulumaks		1	0
Sotsiaalmaks		1 320	990
Kohustuslik kogumispension		80	60
Töötuskindlustusmaksed		96	72
Ettemaksukonto jääk	387		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	387	2 561	2 098

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	2 536	2 536
Võlad töövõtjatele	5 630	5 630
Maksuvõlad	2 561	2 561
Muud võlad	2 814	2 814
Muud viitvõlad	2 814	2 814
Kokku võlad ja ettemaksed	13 541	13 541
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	384	384
Võlad töövõtjatele	4 859	4 859
Maksuvõlad	2 098	2 098
Muud võlad	1 753	1 753
Muud viitvõlad	1 753	1 753
Kokku võlad ja ettemaksed	9 094	9 094

Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2023	2022
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	96 370	67 911
Muud teenused	7 641	17 850
Kokku liikmetelt saadud tasud	104 011	85 761

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	3 412	3 646
Mitmesugused bürookulud	23	815
Lähetuskulud	2 426	2 204
Koolituskulud	0	231
Konverentsi korralduskulud	11 372	21 037
Muud	18 148	10 918
Kokku mitmesugused tegevuskulud	35 381	38 851

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	48 389	36 300
Sotsiaalmaksud	16 355	12 269
Kokku tööjõukulud	64 744	48 569
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2023	31.12.2022
Juriidilisest isikust liikmete arv	30	30

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 08.05.2024

Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon (registrikood: 80157833) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JAANIS JÄRVET	Juhatuse liige	15.05.2024
KUIDO KARTAU	Juhatuse liige	21.05.2024
PEETER KUKK	Juhatuse liige	12.06.2024
AAVO KÄRMAS	Juhatuse liige	12.06.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus	94119	Jah